

Vergaderjaar 2010–2011

32 500 XI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) en van de begrotingsstaat van het Waddenfonds voor het jaar 2011

A

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 23 september 2010

De vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu / Wonen, Wijken en Integratie¹ heeft in haar vergadering van 29 juni 2010 de brief van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer d.d. 18 juni 2010 over de Ontwerpregeling overige pyrotechnische artikelen² aan de orde gesteld. Deze ontwerpregeling, ter implementatie van richtlijn 2007/23/EG³ betreffende het in de handel brengen van pyrotechnische artikelen, voor zover implementatie niet geschiedt in een andere regeling, is voor de commissie aanleiding tot het stellen van enkele nadere vragen, die zijn opgenomen in de brief aan de minister van 9 juli 2010.

De minister heeft op 21 september 2010 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu/Wonen, Wijken en Integratie,
Kim van Dooren

¹ Samenstelling:

Van den Berg (SGP), Rosenthal (VVD), Swenker (VVD), Meindertsma (PvdA) voorzitter, Eigeman (PvdA), Putters (PvdA), Meulenbelt (SP), Slagter-Roukema (SP), Leijnse (PvdA), Staal (D66), Thissen (GL), Goijert (CDA), Hendriks (CDA), Janse de Jonge (CDA), Leunissen (CDA), De Vries-Leggedoor (CDA) (vice-voorzitter), Willems (CDA), Asscher (VVD), Hofstra (VVD), Huijbregts-Schiedon (VVD), Meurs (PvdA), Slager (SP), Smaling (SP), De Boer (CU), Kuiper (CU), Lagerwerf-Vergunst (CU), Böhler (GL), Laurier (GL), Koffeman (PvdD) en Yildirim (Fractie-Yildirim).

² Kamerstukken I, vergaderjaar 2009–2010, 32 123 XI letter F.

³ Richtlijn 2007/23/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 mei 2007 betreffende het in de handel brengen van pyrotechnische artikelen (PbEU L 154).

BRIEF AAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Den Haag, 9 juli 2010

Op 29 juni 2010 is in de commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu / Wonen, Wijken en Integratie uw brief van 18 juni 2010 over de Ontwerpregeling overige pyrotechnische artikelen¹ aan de orde geweest. Deze ontwerpregeling, ter implementatie van richtlijn 2007/23/EG² betreffende het in de handel brengen van pyrotechnische artikelen, voor zover implementatie niet geschiedt in een andere regeling, is voor de leden van de **CDA**-fractie aanleiding tot het stellen van enkele nadere vragen. De leden van de fractie van de **SP** sluiten zich bij deze vragen aan.

De leden van de CDA-fractie kunnen zich vinden in de middels dit besluit voorgestelde wijzigingen, die volledige aansluiting van Nederland bij de EU-regelgeving beogen, waarbij dit een tweede aanpassing is, volgend op de aanpassing van het Vuurwerkbesluit. De leden van deze fractie vragen de regering ten eerste waarom nu slechts een deel van de richtlijn wordt omgezet in Nederlandse regelgeving en waarom gewacht moet worden op omzetting van de rest van de richtlijn. Dit bevordert immers niet de samenhang en het overzicht. Is het mogelijk één wettelijk kader voor alle ontplofbare stoffen en artikelen te ontwikkelen?

Tevens is het deze leden gebleken dat er omtrent de naleving c.q. effectiviteit van de huidige regelgeving rond vuurwerk in brede zin nogal wat onduidelijkheden zijn. Zij leggen de regering daarom graag de volgende vragen voor.

1. Een dak van een opslagbunker voor opslag van vuurwerk dient licht te zijn. Het ministerie VROM schrijft daken voor die even zwaar moeten zijn als de wanden; indien dit niet wordt opgevolgd wordt geen gebruiksvergunning door de gemeente verstrekt. Kan de regering uitleggen op welke wijze deze regel de veiligheid dient en of de regeling duidelijk is voor de sector?
2. Sommige vuurwerkelementen mogen niet met water worden geblust. Dit geldt bij Europees transport, terwijl bij opslag in Nederland een sprinklerinstallatie wordt voorgeschreven. Als op basis van ambtelijke besluiten daaraan de eis dat een tweede onafhankelijke installatie noodzakelijk is, wordt toegevoegd, dient de ondernemer uit zakelijke overwegingen te investeren, terwijl dit geenszins de veiligheid waarborgt. Is de regering bereid de verplichting om een sprinklerinstallatie te installeren te heroverwegen?
3. Daar de opslag van professioneel vuurwerk in Nederland nu vrijwel tot nul is teruggebracht, vindt momenteel op grote schaal opslag in Duitsland plaats, met als gevolg dat meer transport en meer overslag plaats vindt. Kan de regering deze constatering bevestigen en kan zij hiermee instemmen?
4. De veiligheidsafstanden bij vuurwerkevenementen zijn vergroot, waardoor bij duisternis de mogelijkheid tot bewaking afneemt. Voorts zijn de regels per provincie verschillend. Kan de regering dit bevestigen en is zij van plan hierop verdere actie te ondernemen?
5. De regels voor tijdelijke opslag van explosieven in de havens worden door betrokkenen als onduidelijk ervaren en daarom lokaal verschillend geïnterpreteerd. Kan de regering dit bevestigen en is zij van plan in deze situatie verandering te brengen?
6. Destijds is door de Adviesraad Gevaarlijke Stoffen (AGS) aanbevolen een ketenonderzoek te doen, om na te gaan hoe na Enschede de diverse maatregelen in de praktijk uitwerken. Is de regering van plan dit ketenonderzoek alsnog uit te voeren, ondanks een eerdere

¹ Kamerstukken I, vergaderjaar 2009–2010, 32 123 XI letter F.

² Richtlijn 2007/23/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 mei 2007 betreffende het in de handel brengen van pyrotechnische artikelen (PbEU L 154).

afwijzing richting Tweede Kamer? Er bestaat in het veld een sterk gevoel dat de overheid na Enschede gevluht is in bureaucratische regelgeving – die veelal weinig effectief lijkt – terwijl de praktische problemen zoals ervaren door het goedwillende deel van de branche nog steeds niet zijn opgelost.

De leden van de commissie zien de antwoorden van de regering met belangstelling tegemoet.

Voorzitter van de vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu/Wonen, Wijken en Integratie
M. C. Meindertsma

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTE- LIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 september 2010

Bij brief van 9 juli jl. (kenmerk 146651.01U) hebben de leden van de fractie van het CDA van de commissie voor VROM enkele nadere vragen gesteld met betrekking tot de ontwerpregeling overige pyrotechnische artikelen. De leden van de fractie van de SP hebben aangegeven zich bij deze vragen aan te sluiten.

In deze brief ga ik op deze vragen in.

De leden van de CDA-fractie vragen waarom nu slechts een deel van de richtlijn wordt omgezet in Nederlandse regelgeving en waarom gewacht moet worden op omzetting van de rest van de richtlijn.

Op de eerste plaats merk ik hierover op dat omzetting van richtlijn nr. 2005/23/EG (hierna: de Pyroryrichtlijn) voor het overgrote deel inmiddels heeft plaatsgevonden bij Besluit van 9 december 2009, houdende aanpassing van het Vuurwerkbesluit en enkele andere besluiten ter implementatie van richtlijn nr. 2007/23/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 mei 2007 betreffende het in de handel brengen van pyrotechnische artikelen (PbEU L 154) (Stb. 605) en de op het Vuurwerkbesluit gebaseerde Regeling aanwijzing consumenten- en theatervuurwerk. De hiervoor genoemde algemene maatregel van bestuur en ministeriële regeling zijn inmiddels in werking.

De nu voorgelegde regeling voorziet in de omzetting van het overige deel van de Pyroryrichtlijn. Het gaat hierbij slechts om de omzetting van de Pyroryrichtlijn voor de overige pyrotechnische artikelen van de categorieën P1 en P2. De keuze voor een afzonderlijke ministeriële regeling voor die pyrotechnische artikelen houdt verband met het feit dat de regels daarvoor alleen strekken tot implementatie van de Pyroryrichtlijn, en dus alleen gericht zijn op het in de handel brengen van het product. Zij zijn dus productgebonden, en betreffen niet, zoals de pyrotechnische artikelen die vallen onder de reikwijdte van het Vuurwerkbesluit, de gehele keten. Bij het opstellen van de regelgeving ter omzetting van de Pyroryrichtlijn, is de consistentie tussen de betrokken regels bewaakt. In de ontwerpregeling zijn voor zover mogelijk vergelijkbare bepalingen opgenomen als die welke in het Vuurwerkbesluit zijn opgenomen.

De leden van de CDA-fractie vragen daarnaast of het mogelijk is één wettelijk kader voor alle ontplofbare stoffen en artikelen te ontwikkelen? Hierover kan ik u melden dat de mogelijkheden voor één wettelijk kader momenteel op mijn ministerie worden onderzocht. Het betreft onder meer de regelgeving met betrekking tot explosieven voor civiel gebruik (de Wet explosieven voor civiel gebruik, hierna Wegc). In reactie op het advies van de Adviesraad Gevaarlijke Stoffen over ontplofbare stoffen heeft het kabinet op 17 juni 2008 (Kamerstukken II, 2007/08, 29 383, nr. 110) hierover onder meer het volgende gemeld: «Het is de bedoeling dat binnen de nieuwe structuur (van de Wegc) de stand der techniek maatregelen, ruimtelijke ordeningsaspecten en security-maatregelen wettelijk verankerd worden. Daarnaast worden de in de uitvoeringspraktijk gesignaleerde knelpunten in de wijzigingsprocedure meegenomen. De juridische structuur wordt zodanig dat wijzigingen sneller kunnen worden doorgevoerd. Een dergelijke aanpassing is ook van belang om adequaat en tijdig wijzigingen van de Europese richtlijn (93/15/EEC) in Nederlandse wetgeving te kunnen implementeren. Bij de structuurwijziging van de Wegc zal eveneens aandacht worden besteed aan optimalisering van

vergunningverlening en toezicht, bijvoorbeeld op het terrein van bevoegdheden.»

Wanneer het voorstel tot wijziging van deze regelgeving aan het parlement wordt aangeboden, zal ook aandacht worden besteed aan de relatie met de regelgeving voor pyrotechnische artikelen en het realiseren van een consistent stelsel van regels voor alle ontplofbare stoffen en artikelen.

De leden van de fractie van het CDA hebben daarnaast een aantal vragen gesteld omtrent de naleving en effectiviteit van de huidige regelgeving rond vuurwerk.

Hierna ga ik op deze vragen in. De nummering van de antwoorden correspondeert met de nummering van de vragen die zijn gesteld.

1:

Een dak van een opslagbunker voor opslag van vuurwerk dient licht te zijn. Het ministerie VROM schrijft daken voor die even zwaar moeten zijn als de wanden; indien dit niet wordt opgevolgd wordt geen gebruiksvergunning door de gemeente verstrekt. Kan de regering uitleggen op welke wijze deze regel de veiligheid dient en of de regeling duidelijk is voor de sector?

Met betrekking tot de opslag van consumentenvuurwerk in Nederland is voorgeschreven dat de bewaarplaats bouwkundig deugdelijk is en dat eventuele overdrukeffecten die bij een brand kunnen ontstaan, worden weggeleid via de toegangsdeur. Hiervoor is in 2001 in overleg met de brandweer gekozen. Om het wegleiden van overdrukeffecten via de toegangsdeur te kunnen bewerkstelligen, is het nodig dat de bewaarplaats verder geheel in tact blijft en verder geen zwakke plekken bevat. Om die reden moet het dak even sterk zijn als de wanden en moeten het dak en de wanden goed aan elkaar bevestigd zijn. De vuurwerkbranche is op de hoogte van deze keuze.

2

Sommige vuurwerkelementen mogen niet met water worden geblust. Dit geldt bij Europees transport, terwijl bij opslag in Nederland een sprinklerinstallatie wordt voorgeschreven. Als op basis van ambtelijke besluiten daaraan de eis dat een tweede onafhankelijke installatie noodzakelijk is, wordt toegevoegd, dient de ondernemer uit zakelijke overwegingen te investeren, terwijl dit geenszins de veiligheid waarborgt. Is de regering bereid de verplichting om een sprinklerinstallatie te installeren te heroverwegen?

De aanbeveling in de internationale transportregels om vuurwerk niet te blussen, wordt ingegeven door het feit dat niet kan worden ingeschat of het vuur de kruitlading al bereikt heeft of niet. Er bestaat geen verbod om water te gebruiken bij een vuurwerkbrand. In de doctrine van de Nederlandse brandweer is daarom vastgelegd dat een brand in een vuurwerktransport defensief tegemoet wordt getreden. Pas wanneer zeker is gesteld dat sprake is van een transport van Nederlands consumentenvuurwerk met de vervoersclassificatie 1.4, kan onderdekking met water geblust worden. De verplichting om een sprinklerinstallatie te installeren, is opgenomen om twee redenen. Ten eerste moet elk begin van een brand in een bewaarplaats in de kiem worden gesmoord. Zolang de brand wel de verpakking maar nog niet de kruitlading heeft bereikt, is een dergelijke brand te blussen. Ten tweede moet de sprinklerinstallatie bewerkstelligen dat het vuurwerk nat wordt gemaakt wanneer een brand buiten de bewaarplaats uitbreekt. Op die manier wordt voorkomen dat het vuurwerk bij die brand betrokken kan raken. Bij een aantal incidenten is gebleken dat sprinklerinstallaties deze functies goed vervullen. Er is daarom geen

aanleiding om de verplichting tot installatie van een sprinklerinstallatie te heroverwegen. Voor een besluit om de verplichting op te leggen om een tweede sprinklerinstallatie, onafhankelijk van de eerste, bij een vuurwerk-bewaarplaats te installeren, ontbreekt de wettelijke grondslag.

3

Daar de opslag van professioneel vuurwerk in Nederland nu vrijwel tot nul is teruggebracht, vindt momenteel op grote schaal opslag in Duitsland plaats, met als gevolg dat meer transport en meer overslag plaats vindt. Kan de regering deze constatering bevestigen en kan zij hiermee instemmen?

De constatering dat er professioneel vuurwerk in Duitsland ligt opgeslagen en dat dit vuurwerk dientengevolge vanuit Duitsland naar Nederland over de weg moet worden vervoerd, kan ik bevestigen. Voor deze handelswijze van de vuurwerkbedrijven is geen voorafgaande toestemming nodig; wel moet het binnen Nederland brengen gemeld worden. Of er dientengevolge sprake is van meer overslag van dat vuurwerk, valt te bezien. Professioneel vuurwerk is vuurwerk dat voor vuurwerkshows wordt gebruikt. De regelgeving schrijft voor dat geen ander vuurwerk dan wat nodig is voor een specifieke vuurwerkshow, bij dat vervoer wordt meegenomen. Bovendien moet het vuurwerk dat wordt vervoerd, rechtstreeks naar de plaats van de show worden gebracht. Er ontstaan derhalve geen extra overslaghandelingen.

4

De veiligheidsafstanden bij vuurwerkevenementen zijn vergroot, waardoor bij duisternis de mogelijkheid tot bewaking afneemt. Voorts zijn de regels per provincie verschillend. Kan de regering dit bevestigen en is zij van plan hierop verdere actie te ondernemen?

De recente wijzigingen van de veiligheidsafstanden voor vuurwerkshows hebben geen wijzigingen gebracht in de grootste afstanden die zijn voorgeschreven. De belangrijkste wijziging betrof het verhogen van de afstand van 30 naar 40 meter die voor een aantal soorten artikelen moet worden aangehouden bij het afsteken van die artikelen. Mij is uit het overleg met de provincies geen signaal bekend dat het afzetten en bewaken van de veiligheidszone tot problemen leidt. De kritiek dat de regels voor het tot ontbranding brengen van vuurwerk verschillend zijn tussen de diverse provincies, heeft mij ook bereikt. Inmiddels is een wijziging van het Vuurwerkbesluit in voorbereiding waaraan een ministeriële regeling zal worden gekoppeld waarin uniforme regels zullen worden opgenomen met betrekking tot het tot ontbranding brengen van vuurwerk.

5

De regels voor tijdelijke opslag van explosieven in de havens worden door betrokkenen als onduidelijk ervaren en daarom lokaal verschillend geïnterpreteerd. Kan de regering dit bevestigen en is zij van plan in deze situatie verandering te brengen?

Naar aanleiding van een opmerking van de Adviesraad Gevaarlijke Stoffen in het rapport «Ontploffbare stoffen, op weg naar integrale ketenveiligheid» is onderzoek gedaan naar de situatie rond de op- en overslag van ontploffbare stoffen in de verschillende havens. Over het resultaat van dat onderzoek is de Tweede Kamer op 7 december 2009 via de 9de voortgangsrapportage externe veiligheid (Kamerstukken II, 2009/10, 27 801, nr. 70) geïnformeerd. Kort samengevat is de conclusie van het onderzoek dat slechts op zeer beperkte schaal afgeweken wordt van de reguliere procedure bij de overslag en het vervoer van explosieven van de

klasse 1.1. De oorzaken van de afwijkingen komen vooral voort uit overmachtsituaties (staging, files, slecht weer) en fouten in communicatie en planning. In dit verband verwijs ik daarnaast naar punt 13 van het onderdeel uitvoering en handhaving van de hiervoor genoemde voortgangsrapportage.

6

Destijds is door de Adviesraad Gevaarlijke Stoffen (AGS) aanbevolen een ketenonderzoek te doen, om na te gaan hoe na Enschede de diverse maatregelen in de praktijk uitwerken. Is de regering van plan dit ketenonderzoek alsnog uit te voeren, ondanks een eerdere afwijzing richting Tweede Kamer? Er bestaat in het veld een sterk gevoel dat de overheid na Enschede gevluht is in bureaucratische regelgeving – die veelal weinig effectief lijkt – terwijl de praktische problemen zoals ervaren door het goedwillende deel van de branche nog steeds niet zijn opgelost.

Het kabinetsstandpunt dat een volledige ketenanalyse, zoals door de Adviesraad Gevaarlijke Stoffen is voorgesteld, weinig nieuwe inzichten zal opleveren, is nog ongewijzigd van kracht. Ter uitvoering van de conclusies van de Adviesraad Gevaarlijke Stoffen is een aantal acties op het terrein van regelgeving binnen het Ministerie van VROM wel in gang gezet. Zoals in de inleiding is aangegeven wordt de regelgeving met betrekking tot explosieven thans binnen het ministerie tegen het licht gehouden. Daarnaast is een wijziging van het Vuurwerkbesluit in voorbereiding (zie ook mijn antwoord op vraag 4) die wordt opgesteld naar aanleiding van de evaluatie van het Vuurwerkbesluit die in 2008 is afgerond. Daarin zal de ondervonden bureaucratische druk worden beperkt door de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het Vuurwerkbesluit te verbeteren en de administratieve en bestuurslasten te verminderen.

Tot slot zij vermeld dat de Europese Commissie in mei jl. een inbreukprocedure tegen Nederland heeft gestart wegens niet-tijdige implementatie van de Pyrorichtlijn.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. C. Huizinga-Heringa